

यज्ञोद्दिष्ट यज्ञार्थमेव आज्ञाप्रोवेदेन यज्ञस्तद्वदिति पाठे यज्ञार्थमेव दृष्टः अनंतरः सन्निहितः यज्ञादेव सर्वकारमावाप्तिर्भवतीति भावः ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ भांडमुपकरणं यात्रादि ॥ १३ ॥ इति शान्ति
पर्वणिरा० नैलकंठीये भारतभावादीपे विंशतितमोऽध्यायः ॥ २० ॥ ॥ ३ ॥ अत्रैव क्षत्रियस्य वैश्वानरसधर्माश्रयणं दोषः पालनयागदानादिकं गुण इत्यस्मिन्नर्थे एव ॥ १ ॥ असंतुष्टो हिराजा प्र
जाः पीडयत्यतः संतोषमेव स्तौति संतोषइति सानुष्टिः ॥ २ ॥ सम्यक्प्रतिष्ठितियेन तदाह यदेति यदा प्रसीदति तदा तुष्टिः प्रतिष्ठितेति संबन्धः कदा प्रसीदति यदा कामान् जानापदादिविषयान्संहरते आत्मनि प्रवि
लापयति तदात्मज्योतिः स्वयं ज्योतिरात्मा स्वात्मन्येव स्वस्वरूपे एव प्रसीदति द्रष्टृदर्शनेन दृश्यादिभेददर्शनरूपं मलं त्यजति ॥ ३ ॥ न बिभेति द्वितीयाभावात् अस्मान् बिभ्यति अस्य निश्क्रियत्वात् समाधीव्यु

यज्ञाय सृष्टानि धनानि धाना यज्ञोद्दिष्टः पुरुषो रक्षिता च ॥ तस्मात्सर्वयज्ञ एवोपयोज्यं न ततो नंतर एव कामः ॥ १० ॥ यज्ञैरिन्द्रो विविधैरत्नवद्भिर्देवान्सर्वानभ्य
याद्भूरितेजाः ॥ तेनैन्द्रत्वं प्राप्य विभ्राजते सौतस्माद्यज्ञे सर्वमेवोपयोज्यं ॥ ११ ॥ महादेवः सर्वयज्ञे महात्मा दुत्वात्मानं देवदेवो बभूव ॥ विश्वानलोकान्व्याप्य विष्ट
भ्यकीर्त्या विराजते द्युतिमान् कृत्तिवासाः ॥ १२ ॥ आविक्षितः पार्थिवो सौमरुत्तो वृद्ध्या शक्रं योऽजयद्देवराजं ॥ यज्ञेयस्य श्रीः स्वयंसन्निविष्टाय स्मिन् भांडं कांचनं स
र्वमासीत् ॥ १३ ॥ हरिश्चंद्रः पार्थिवेन्द्रश्रुतस्ते यज्ञैरिष्ट्वा पुण्यभागी तशोकः ॥ ऋद्ध्या शक्रं योऽजयन्मानुषः संस्तस्माद्यज्ञे सर्वमेवोपयोज्यं ॥ १४ ॥ इति श्रीमहा
शांतिपर्वणि राज० देवस्थानवाक्ये विंशतितमोऽध्यायः ॥ २० ॥ ॥ ३ ॥ देवस्थान उवाच अत्रैवोदाहरंतीममिति हासं पुरातनं ॥ इंद्रेण समये
पृष्टो यदुवाच बृहस्पतिः ॥ १ ॥ संतोषो वै स्वर्गतमः संतोषः परमं सुखं ॥ तुष्टेर्न किंचित्परतः सासम्यक्प्रतिष्ठति ॥ २ ॥ यदा संहरते कामान्कूर्मो गानीव सर्वशः ॥
तदात्मज्योतिरचिरात्स्वात्मन्येव प्रसीदति ॥ ३ ॥ न बिभेति यदा चायं यदा चास्मान् बिभ्यति ॥ कामद्वेषौ च जयति तदात्मानं च पश्यति ॥ ४ ॥ यदा सौसर्वभूतानां
न द्रुह्यति न कांक्षति ॥ कर्मणामनसा वाचा ब्रह्मसंपद्यते तदा ॥ ५ ॥ एवं कौंतेय भूतानि तंतं धर्मे तया तथा ॥ तदात्मना प्रपश्यंति तस्माद्बुध्यस्व भारत ॥ ६ ॥ अन्ये
सामप्रशंसंति व्यायाममपरे जनाः ॥ नैकं न चापरे केचिदुभयं च तथा परे ॥ ७ ॥

त्यानेतु कामक्रोधौ जयति ॥ ४ ॥ यदा काले ॥ ५ ॥ एवमिति भूतानि अधिकारिणी वाः यथा यथा येन येन प्रकारेण यद्यत्कर्म यज्ञादिकं वासगुणोपासनं निगुणोपासनं वासांगव्यंगवाकरोति तत्तत्कर्म तथा
तथा तेन तेन प्रकारेण फलान्ना आर्विर्भूतं आत्मना स्वाभुषणेन पश्यति एतेन तं यथा यथा पासेत तथेतः प्रेत्य भवतीति श्रुतेरर्थो दर्शितः तस्मात्सर्वेभ्यो भूतेभ्यो भयं ददद्भयं विदत्यभयं ददद्भयं विदतीति बुध्यस्व सम्य
क्प्रजापालनेन त्वमप्यभयं प्राप्नुहीति भावः ॥ ६ ॥ अन्यइति सामग्रीति व्यायामं यतं अपरे एकं ध्यानं न प्रशंसिदतिन अपि तु प्रशंसंत्येव उभयं सामव्यायामौ एकस्यैव अवस्थाभेदेन प्रशंसंति अपरे तथैव प्रशंसंति
प्रागुपात्तमेकं ज्ञेयं ॥ ७ ॥